

stranie de teroare care bântuie așezarea și prevestește cugetele albe, naive, și totodată tensiunea firească ce se conturează în confruntarea cu spiritele malefice. Rolul de discreditare morală a lui John Proctor de către Abigail Williams e redus și ne semnificativ, isteria fetelor posedate de diavol devine o ieșire extravagant-ridicolă, moartea eroică a bătrânului Corey, care și-a sfidat călăii cu „încă o piatră” pe piept, pomenită în treacăt și fără ecou. Dana Trifan are ținută și demnitate în Elizabeth Proctor, după un dialog șters cu John din care nu se reține mare lucru. Am remarcat ponderea expresivă a Ilenei Ploscaru, pe care am revăzut-o cu plăcere în Rebecca Nurse (dar, din nou, nu se reține soarta eroinei, expedită în adaptarea Ioanei Ieronim și a lui Gordon Edelstein), am reținut evoluția măsurată și logică a lui Cosmin Mihale în Judecătorul Hathorne, ca și a asistentului Ezekiel Cheever, Pavel Bârsan.

Uite că am încropit, totuși, o cronică. La ce bun, însă? Sâmbătă 4 august a.c., dimineața, la Radio România Cultural, o domnișoară spunea că succesul reprezentației a ridicat toată sala în picioare la aplauze. Nu știe, probabil, că gestul publicului nu e, de mulți ani, expresia unui sincer entuziasm, ci, din păcate, un reflex formal și stupid de la mitingurile de odinioară și concertele rock de astăzi.

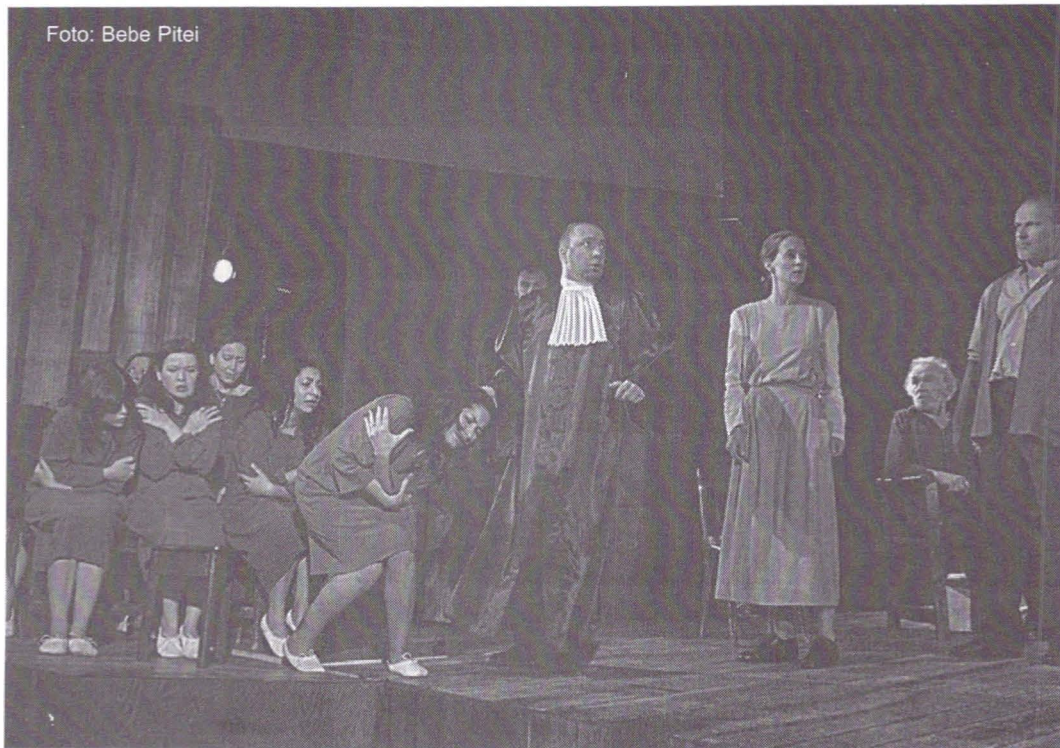
Teatrul de Stat Constanța – Vrăjitoarele din Salem de Arthur Miller. Traducerea: Mihnea Gheorghiu și Alf Adania. Adaptarea: Ioana Ieronim și Gordon Edelstein. Regia artistică: Gordon Edelstein. Scenografie și lighting design: Nic Ularu. Distribuția: Vasile Cojocaru (Reverendul Parris), Elena Pahonțu (Betty Parris), Caroline Gombe (Tituba), Florina Bulgaru (Abigail Williams), Mariana Milaș (Susanna Walcott), Cristina Oprean (Ann Putnam), Dumitru Caramitru (Thomas Putnam) Claudia Fortan (Mercy Lewis), Laura Bilic (Mary Warren), Iulian Enache (John Proctor), Ileana Ploscaru (Rebecca Nurse), Alexandru Mereuță (Giles Corey), Dorin Andone (Reverendul John Hale), Dana Trifan (Elizabeth Proctor), Eugen Mazilu (Francis Nurse), Pavel Bârsan (Ezekiel Cheever), Remus Archip (Herrick), Cosmin Mihale (Judecătorul Hathorne), Dan Zorilă (Judecătorul Danforth), Nina Udrescu (Sarah Good), Marian Adochiței (Hopkins), Turchian Nasurla, Loredana Luca, Lana Moscaliuc (Fete). Premiera 1 august 2007.

Marinela ȚEPUȘ

„A fi sau a nu fi...”

O știre seacă, de pe unul dintre posturile de televiziune, anunța, acum un timp, că teatrul din Constanța „a fost reînființat”. Nu se preciza sub ce formă: „de Stat” sau „Național”. Se spunea numai că, în disputa dintre Consiliul Local și Prefectură, a câștigat Consiliul Local. Putem presupune, așadar, că teatrul se va numi „de Stat”. Cui să fi folosit toată această mascaradă nu știm. Mai ales că ea a început acum câțiva ani, când Teatrul Dramatic „Ovidiu” a devenit Teatrul Național. N-ar fi fost nimic dacă asta nu ar fi presupus comasări ale mai multor instituții, mutarea din clădirea unde se afla și Opera în cea în care

Foto: Bebe Pitei

fusese „defunctul“ Fantasio, restructurări de personal, schimbarea directorilor, un proces lung și obositor. Totuși, *exact în același timp*, „noul vechi“ teatru a cunoscut una dintre cele mai faste perioade (sub conducerea lui Beatrice Rancea). S-au adus regizori din străinătate și din București, s-au pus în scenă texte valoroase, s-au făcut turnee la București, au fost invitați critici din țară la premiere. Teatrul constănțean a reintrat, în forță, în circuitul teatral românesc. Doar că, atunci când totul părea să fi ajuns la normalitate, fatalitate!, exact Consiliul Local, cel care a avut ideea de a-l numi „Național“, s-a răzgândit, făcându-l „de Stat“, revenindu-se, în felul acesta, cumva, la structura inițială. Asta se întâmpla la sfârșitul stagiunii 2006–2007, odată cu premiera spectacolului *Vrăjitoarele din Salem* de Arthur Miller. Prefectura s-a opus imediat acestei decizii. Așa că actorii n-au avut parte de un binemeritat concediu, neștiind măcar dacă mai au unde se întoarce... O privire oricât de superficială asupra lucrurilor ne duce la concluzia că luptele politice pot face foarte mult rău chiar și acolo unde aceasta nu ar trebui să ajungă.

Prin urmare, reprezentația *Vrăjitoarelor*... a stat sub semnul incertitudinii și al tristeții. Oricât de mult ne-ar fi bucurat spectacolul, nu puteam uita că acesta s-ar fi putut să fie, aici, ultimul după o activitate care se desfășura, cu siguranță, de peste 50 de ani.

Actorii și-au făcut, totuși, datoria până la capăt, cu profesionalism și dăruire, fiecare după puteri. Au fost și câțiva care chiar ne-au impresionat, prin acuratețea interpretării, prin finele nuanțe, prin naturalețe și farmec: Ileana Ploscaru (cu adevărat o apariție puternică, în toată fragilitatea ființei sale, plină de vitalitate și care nu are cum să nu ți se atârne de suflet), Iulian Enache (puternic, viril, dintr-o

bucată), Dorin Andone (și pervers, și cu urme de umanitate, cu ascunzișuri și lumini), Alexandru Mereuță (discret, cald, emoționant). Regia i-a ajutat mult să se pună în valoare, mergând pe adevărul poveștii, săpând în profunzime, dar și adaptând oarecum lucrurile la realitatea românească. Așa se face că am avut parte de un spectacol politic într-o realitate acut politizată. Asta se potrivea foarte bine momentului. Din păcate, reprezentația era mult prea lungă, regizorul refuzând să „amputeze” textul. Dar pe lângă lungimea acestuia, existau scene plictisitoare din construcție și mult extratext. Începutul este de-a dreptul obositor și, pe alocuri, ridicol, dansul copilelor din pădure ne dezamăgește și riscă să ne piardă. Noroc că, odată cu începutul acțiunii, lucrurile se îmbunătățesc simțitor și, pe măsură ce trece timpul, reprezentația ne cuprinde în mreje. Există momente de emoție autentică și clipe desuete. Cred că o privire din afară, la un moment dat, ar fi putut curăța spectacolul de balast, dându-i rotunjime și vigoare. Așa, rămâne cumva la jumătatea lucrurilor, cu actori mai buni și mai slabi, cu scene de o mare acuratețe și cu altele la limita suportabilului. Decorul (din cherestea multă) și culorile terne ale costumelor slujesc ideea regizorală, dar fără a lăsa urme în memorie. Totul pare să se bazeze pe jocul actorilor și pe replică. Nu e rău, numai că regizorul Gordon Edelstein nu a avut la dispoziție o echipă omogenă cu talent peste medie, așa că, de multe ori, scenele sunt încropite. Meritoriu în această încercare rămâne faptul că s-a avut în vedere povestea, cu toate tenebrele sale, și interpretii. Nimic sofisticat, nimic modernizat inutil. E o producție notabilă, profesionist realizată, dar fără scilpire.

Ion JURCA ROVINA

Revizorul vine în scenă

Revizorul lui N.V. Gogol este în actualitate. Revoluția lui Gogol în scris, care avea să redirecționeze întreaga literatură rusă, a prins psihologia umană eternizată parcă să traverseze secole. De aceea, subiectul de început de secol XIX se pretează și la început de secol XXI la punerea lui în *oglinđa* scenei, pentru a vedea noile chipuri ale personajelor mânate diabolic de aceleași metehne și tare, sub *aceeași* zodie obsesivă (peste timp) a banului ce naște ferocea caracatiță a corupției.

De la această perpetuare, cu alte mijloace, în subconștientul omului, a secularei maladii, pornește versiunea lui Zalán Tibor (dramaturg la Teatrul Kolibri din Budapesta și profesor de istoria teatrului) cu titlul *Gogol: Revizorul sau Revizorul Gogol*, stând la baza montării lui Szabó K. István la Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara. *Jocul* acesta, încă din titlu, are și alte conotații, trimiteri spre impactul istoriei cu mentalitatea umană, și solicită textul (cu intervenții de adaptări de limbaj sau chiar introduceri de personaje) spre metaforă și simbol. Ceea ce se transferă accentuat în viziunea regizorală sau scenografică. Se întâmplă chiar o aglomerare de sensuri care se întâlnesc.